

Iets dierbaars - Monica Haak

‘Dat ze het aan ons mee gaven! We zijn zestien,’ grinnik ik en ik neem een slokje van de warme glühwein die mijn keel licht doet branden.

Mijn beste vriendin Jamila stoot me aan. ‘Ik zei het toch, niemand die het wat boeit op zo’n kerstmarkt. Ik moet alleen wel opletten dat ik het niet over mijn nieuwe wanten knoei.’

‘Jij bent echt de enige persoon die ik ken die in de winter met panterprint wanten en bijpassende muts loopt. Maar eerlijk, jij bent ook de enige persoon die zo’n outfit *rockt!*’ Ik verstap me en laat bijna de glühwein uit mijn handen vallen. ‘Godver, wat ben ik moe van het schaatsen. Ik voel mijn voeten gewoon niet meer door de kou.’

Jamila lacht en neemt een slok. ‘Veel te beleven in Keulen.’

‘O mijn God, kijk!’ roep ik enthousiast uit en ik wijs naar een kraampje verderop in de hoek, waar een vrouw notenkrakers verkoopt. ‘Ik móét een echte Keulen-kerstmarkt-notenkraker hebben!’ Zonder te kijken versnel ik mijn pas, waardoor ik tegen een klein meisje op bots, dat met haar billen in de sneeuw belandt.

‘Kijk nou toch uit, Noé. Ongeleid projectiel.’ Jamila helpt ons allebei omhoog.

De knotjes op het hoofd van het meisje zitten door de war en ze heeft rode wangen, die bij haar rode sjaal passen. Ze rent weg zonder iets te zeggen.

‘Sorry!’ roep ik haar nog na. ‘Kom we gaan naar de notenkrakers.’

‘Weet je het zeker?’ vraagt Jamila aarzelend. ‘Ik bedoel, er is helemaal niemand bij het kraampje verder. Het licht is ook nog eens kapot. Wat armetierig.’

‘Misschien heeft die mevrouw niet zoveel geld,’ zeg ik. ‘Even kijken kan geen kwaad, toch?’

‘Wil je niet eerst een nieuwe glühwein?’ vraagt Jamila, gebarend naar mijn door de botsing gevallen exemplaar. De wijn is als een plasje bloed op de witte sneeuw terechtgekomen. Het ziet er grimmig uit, zo in de schemering. ‘Of in het reuzenrad?’ Ze draait zich om om naar het reuzenrad te wijzen, maar er staat een jongen met een zwarte muts achter haar die ze bijna de ogen uitsteekt.

‘Kijk uit!’ roep ik, voordat Jamila haar arm uitsteekt. ‘Er staat iemand achter je!’

Ze kijkt snel om zich heen. ‘Waar? Wie?’

Ik knik naar de jongen achter haar die me hoofdschuddend aankijkt. Al lijkt het eerder waarschuwend dan afkeurend. Zijn gezicht is grauw en zijn ogen lijken wel ingevallen. Schaduwen omranden zijn ogen en zijn lippen zijn gescheurd. Ik huiver.

Jamila draait langzaam haar hoofd om en kijkt opnieuw om zich heen. Haar ogen glijden over de omgeving, maar ze lijkt hem niet te zien. ‘Ha-ha,’ zegt ze dan cynisch. ‘Weet je wat, prima. We gaan wel naar jouw spookkraampje.’ Ze begint weg te lopen en ik volg haar met gefronste wenkbrauwen.

Neemt ze me nou in de maling? Ze zag die jongen toch wel? Ik kijk over mijn schouder, maar de plek waar hij net stond is nu leeg. Logisch, zeg ik snel tegen mezelf om het onheilspellende gevoel in mijn buik het zwijgen op te leggen. Ik zou ook zo niet lang blijven staan als ik hem was.

De sfeer rondom het kraampje is inderdaad wat spookachtig. Een paar lampjes van de lichtslinger knipperen, het doek waar de notenkrakers op staan heeft wat vlekken en er staat nergens een prijsindicatie. De mevrouw achter het kraampje zit op een stoel en lijkt in slaap te zijn gevallen door de weinige bezoekers. Maar, de notenkrakers zelf zijn waanzinnig. Het is alsof ze leven, alsof ze ieder moment tegen je zullen praten. Ze zijn zo verschillend, zo uniek en toch allemaal notenkrakers.

‘Griezelig,’ beaamt Jamila. ‘Het lijkt wel of ze in je ziel kijken.’

Ik knik instemmend. ‘Hé, kijk,’ roep ik dan en ik wijs naar een notenkraker met knotjes en een rode sjaal. ‘Die lijkt op dat meisje van net. Zal ik die voor haar kopen, omdat ik haar per ongeluk omver rende?’

‘Laten we eerst vragen hoe duur die dingen zijn. Mevrouw, hallo?’ Jamila zwaait naar de mevrouw die nog steeds met gesloten ogen achter haar kraampje zit. Jamila knipt met haar vingers. ‘Hallo!’

Ik trek Jamila aan haar arm. ‘Niet doen, laat haar maar even. We komen zo wel terug.’ We draaien ons om en ineens voel ik een hand op mijn pols. Ik draai me van schrik om en zie de priemende ogen van de kraamverkoopster.

‘Sorry, dames,’ zegt ze in het Engels. ‘Ik was in slaap gevallen. Dat heb je als je oud bent.’ Ze lacht en kijkt van Jamila naar mij. ‘Zijn jullie geïnteresseerd in mijn notenkrakers? Ze zijn handgemaakt door mij.’

‘Indrukwekkend!’ roep ik, precies op het moment dat Jamila roept: ‘Nee, bedankt.’ Ik werp haar een strenge blik toe en wend me weer tot de vrouw. ‘Het lijkt alsof ze ieder moment tot leven kunnen komen.’

De mevrouw geeft me een knipoog. ‘Misschien gebeurt dat ook wel, net als in het verhaal.’

Ik glimlach naar de mevrouw, maar Jamila zucht. ‘Dat geloof je toch niet echt, hè?’ fluistert ze.

‘Natuurlijk niet,’ fluister ik nors. ‘Maar die mevrouw heeft gewoon iets...’

‘Ja, reuma en slechte verkooppraatjes.’

‘Doe niet zo lullig,’ zeg ik streng.

‘Ze verstaat ons toch niet,’ verklaart Jamila.

Ik zucht en rol mijn ogen naar haar, maar dan zie ik iets verderop de jongen van net weer lopen. Zie je wel, ik word niet gek. Hij bestaat echt. ‘Kijk!’ roep ik. ‘Daar loopt die jongen weer.’

Jamila wil zich omdraaien, maar de kraamverkoopster legt snel een hand op haar want. ‘Mooi,’ stamelt ze, terwijl ze haar lange, dunne vingers door het zachte nepbont laat glijden.

Jamila staart met grote ogen naar de vrouw. ‘Dankjewel?’ brengt ze uit en ze trekt voorzichtig haar hand terug.

‘Hoe duur zijn de notenkrakers?’ vraag ik.

‘Tets dierbaars,’ zegt de mevrouw.

‘Hoezo?’ verzucht Jamila. ‘Duitsland heeft toch ook gewoon de euro?’

‘Het was vast een grapje,’ veronderstel ik en ik kijk de mevrouw aan voor bevestiging, die op haar beurt alleen glimlacht.

‘Weet je wat,’ zegt Jamila. ‘Ik ga er een voor je uitzoeken. Je krijgt hem van mij.’

‘Wat? Nee, joh. Dat hoeft helemaal niet. Ik kan het zelf betalen.’

‘Dat weet ik, maar ik wil hier niet nog veertig minuten hoeven staan tot jij eindelijk gekozen hebt en ik moet toch nog een cadeautje voor je scoren, dus...’

‘Jamil...’

‘Noé, jij bent mijn allerbeste vriendin. Laat mij dit voor je doen. Zelfs al is het bij ’s werelds griezeligste kraampje. Jij wilt het graag, dus dan wil ik het je geven.’ Ze geeft me een kus op mijn wang en wuift me dan weg. ‘En nu wegwezen, zodat je niet ziet wat ik voor je ga kopen. Ga maar ergens op een bankje zitten of zo.’

Ik grijns. ‘Je bent de beste. Tot zo.’

Ze knikt. ‘Geef me tien minuten.’

Ik loop naar een bankje aan een bevroren meer die met zijn rug naar de kraampjes toe staat. Zo kan ik niet stiekem spieken, al voel ik dat mijn nieuwsgierigheid het over wil nemen. Met een plof laat ik me vallen en ik sluit mijn ogen.

‘*Gefahr*,’ hoor ik na een paar minuten naast me en ik schiet overeind. Het is de jongen. Van dichtbij zie ik dat hij niet ouder kan zijn dan een jaar of vijftien, al is het lastig te zeggen door het donker.

‘Jij,’ breng ik uit. ‘Volg jij ons of zo? Wie ben jij?’

‘Doe het niet.’ Hij kijkt me met verschrikte ogen aan.

‘Waar heb je het over?’ vraag ik, maar een onbehagelijk gevoel bekruipt me.

‘Doe het niet,’ herhaalt hij zijn eigen woorden.

‘Je zult wat duidelijker moeten zijn,’ dring ik aan.

‘Ga hier weg. Nu het nog kan.’ De dreigende toon van de jongen maakt me bang.

Er komt een oude man met een wandelstok aangelopen. Hij kijkt naar het plekje op de bank waar de jongen zit.

Dat betekent dat hij de jongen ziet, toch?

‘*Gefahr!*’ roept de jongen nog een keer en het verbaast me dat de oude man niet raar opkijkt van zo’n wild bewegende, schreeuwende jongen. Maar dan, tot mijn grote verbazing, gaat de oude man zitten.

Op de jongen.

În de jongen.

What the fuck.

Het lichaam van de oude man zakt dwars door de jongen heen tot hij op het bankje zit. Net alsof het lichaam van de jongen niet echt is. Alsof hij...

Een geest.

Ik spring op.

‘Sorry,’ zegt de oude man. ‘Heb ik je bang gemaakt? Ik wilde alleen even zitten. Ik dacht dat je het niet erg zou vinden, omdat je helemaal alleen was. Het spijt me als ik je rust verstoord heb.’

‘Alleen?’ stamel ik en ik kijk achterom naar de kraampjes om te checken of Jamila er nog is, maar ze is niet meer bij het notenkrakerkraampje. Ik kijk terug naar de man en de jongen is ook verdwenen.

Alleen.

‘Zag u de jongen niet?’ vraag ik vol verbazing. ‘Op wie u bent gaan zitten?’

De oude man kijkt me peilend aan. ‘Meisje, ik ben slecht ter been, maar niet seniel. Een beetje respect voor de ouderen, ja? Alsof ik zomaar op iemand zou gaan zitten.’

‘U snapt het niet. Er was hier een jongen.’

‘Dan ga je je vriendje toch zoeken? Hij loopt vast ergens rond.’

‘Hij is niet...’ begin ik, maar het is kansloos. Ik check mijn mobiel op een berichtje van Jamila, maar zie niks. Misschien is ze glühwein gaan halen? ‘Laat maar,’ sis ik en ik snel me weg van de oude man richting het kraampje.

‘Weet u waar mijn vriendin is?’ vraag ik haar.

‘*Finished*,’ brengt de vrouw uit.

‘Dat snap ik, maar weet u waar ze daarna heen is gegaan?’

De vrouw haalt haar schouders op en overhandigt me een cadeautje. Er hangt een kaartje aan met ‘*Noë*’ erop. ‘Jamila?’ gok ik en de vrouw knikt. ‘Bedankt. Ik ga even kijken of ik haar kan vinden.’

Voor de vrouw kan antwoorden loop ik weg, de kerstmarkt over. ‘Jamila? Jamila!’ roep ik. Mensen kijken op, maar niemand is mijn beste vriendin. Ik app haar, maar de berichtjes komen niet aan. Is haar telefoon leeg? ‘Jamila, alsjeblieft. Ik heb geen zin in grapjes. Ik heb je cadeautje gekregen. Als je niet komt, maak ik hem al open voordat het kerst is!’ roep ik dreigend.

Gefahr, schiet er door mijn hoofd.

Doe het niet.

Doe wat niet?

Mijn blik glijdt naar het cadeautje in mijn handen. ‘Ik meen het Jamil... Als je niet binnen tien tellen voor mijn neus staat en heel hard je excuses aanbiedt, maak ik je cadeautje open.’

Mijn vingers trillen en een rilling glijdt over mijn rug als ik begin te tellen. ‘Eén...’

Niets.

‘Negen... negen-en-een-half...’

Mijn blik glijdt rond, maar nog steeds geen Jamila.

‘Tien,’ fluister ik. Als een opstandig kind begin ik het cadeautje open te scheuren. Er zit een notenkraker in, verpakt in een houten doosje met een plexiglas schuifdeksel.

Ik pak de notenkraker uit het doosje. Hij lijkt zo onwijs echt, dat ik een gil moet onderdrukken. De notenkraker heeft een licht gebruinde huidskleur, zwarte krullen en een muts die net als de wanten een bekend printje heeft.

Panterprint.

Ik graaf in mijn geheugen, maar kan me niet herinneren dat er zo’n exemplaar op het kraampje lag en het lijkt me ook niet realistisch dat de oude vrouw in krap een half uur een notenkraker kan maken die sprekend op mijn beste vriendin lijkt.

Dat betekent...

Ik schud mijn hoofd.

Nee, nee, nee.

Uit het doosje valt een klein kaartje. Vast het visitekaartje van de vrouw. Met trillende vingers raap ik het op, maar ik sla een hand voor mijn mond als ik zie wat erop staat.

Als ik verschrikt achterom kijk naar het notenkrakerkraampje is het volledig verdwenen. De centimeters sneeuw doen zelfs vermoeden dat er nooit een kraampje heeft gestaan. Met een rollende traan

over mijn wang laat ik het kaartje uit mijn handen vallen. Het landt in de sneeuw, maar de woorden zijn nog zichtbaar.

IETS DIERBAARS.